

The page features decorative borders at the top and bottom. The top border is split into two sections: the left side shows a rural landscape with green fields and orange-roofed buildings, while the right side shows a brown urban street grid with blue lines indicating a route. The bottom border mirrors this design. The main content area is divided into a white left half and a blue right half.

# Fietsroute "Onder de Pannen"

## Voorwoord

Eind april 2007 heeft historisch bureau Storia contact gezocht met de gemeente Renkum in verband met het te publiceren boekje “Onder de Pannen” voor de Van Deventerstichting. Om meer aandacht te vestigen op de historie van de Van Deventerstichting en natuurlijk de gebouwde socialenwoningen binnen de gemeente Renkum is het idee ontstaan om het boekje aan de portefeuille wethouder Volkshuisvesting te overhandigen. Als geschikt moment is gekozen voor de Week van de Geschiedenis, mede omdat deze week dit jaar het thema “Wonen in Nederland” heeft.

Naast het boekje “Onder de Pannen” is er ook een wandelroute samengesteld langs de woningen van de Van Deventerstichting. Om daarnaast extra aandacht te besteden aan een breder veld van sociale woningen heeft het Storia in opdracht van gemeente Renkum en Vivare een fietsroute samengesteld langs historische en belangrijke sociale woningbouw binnen de gemeente Renkum.

Wij wensen u veel fietsplezier!



Gemeente Renkum



## Fietsroute “Onder de Pannen”

Deze fietsroute voert u langs sociale woningbouwprojecten in de gemeente Renkum. De eerste huurwoningen in deze sector ontstonden rond 1910, toen gegoede burgers uit verschillende dorpen het niet langer konden aanzien hoe slecht een groot deel van de arbeidersgezinnen gehuisvest was. Zij richtten stichtingen of verenigingen op en financierden de bouw van eenvoudige, maar voor die tijd comfortabele huizen. Verschillende particuliere stichtingen werden in de loop van de tijd samengevoegd tot een gemeentelijke instelling. Inmiddels heeft woningbouwvereniging Vivare vrijwel alle sociale huurwoningen in Renkum in beheer.

De fietsroute is zo'n 25 km lang en kan in elk dorp van de gemeente Renkum worden begonnen.

## HEVEADORP

Vanuit Oosterbeek gaat u over de Veerweg rechts de Dunolaan op. Op de driesprong houdt u rechts aan en rijdt u de Beeklaan op. Na het Heveaveldje gaat u links, de Zuiderlaan op en gelijk weer rechts de Middenlaan op. U staat nu in het hart van het oude Heveadorp, waar tussen 1916-1921 een soort Engelse cottages werden gebouwd voor de werknemers van de Heveafabrieken. Directeur Wilhelmi vestigde hier in 1915 zijn rubberfabriek, waar de in heel Nederland bekende fietsbanden, Cres-schoenen en rubber laarzen werden geproduceerd. Rond 1920 werkten al 600 mensen bij de fabriek, een kleine tien jaar later zelfs zo'n 1500 mensen. Om zijn werknemers aan





zich te binden liet hij op het Heveaterrein woningen bouwen: 120 stuks voor de arbeiders, 23 voor het hoger personeel. Architect Jan Rothuizen mocht per arbeiderswoning ongeveer f 5000,- uitgeven en bouwde hiervoor ruime en degelijke woningen met charmante rieten daken en gevarieerde dakkapellen. De grootte van de huizen was niet voor niets. Wilhelmi zocht met name naar werknemers die een

kinderrijk gezin met zich meebrachten. Op deze wijze verzekerde hij zich van voldoende en goedkope arbeidskrachten. De vrouw van de directeur, mevrouw Wilhelmi, inspecteerde geregeld of de huurders het huis wel netjes bewoonden. Ook gaf zij al dan niet

gevraagd advies over de opvoeding van de kinderen en deelde waarschuwingen uit wanneer er 's avonds na 9.00 uur nog licht brandde. De verwevenheid tussen fabriek en woningen blijkt bijvoorbeeld eveneens uit de gevelstenen die op verschillende huizen zijn aangebracht. Op de viersprong Middenlaan/Centrumlaan staat bijvoorbeeld op het linker huis Borneo, een naam die verwijst naar een van de eilanden waar de Heveafabriek haar rubber vandaan haalde. Hevedorp was jarenlang een hechte dorpsgemeenschap met de meest essentiële voorzieningen binnen handbereik. Daarvan getuigt nu nog aan het eind van de Middenlaan de school aan de rechterkant.



Vanaf de jaren zestig ging het bergafwaarts met zowel de Heveafabriek als het dorp. In 1982 gingen de eerste fabrieksgebouwen tegen de vlakte, en was er van de huizen door jarenlange verwaarlozing niet veel meer over. Felle acties konden voorkomen dat de voormalige

arbeiderswoningen werden gesloopt. Halverwege de jaren tachtig werden zij in oude luister hersteld en inwendig gemoderniseerd. Met de nieuwbouw van 199 huizen werd het dorp aangevuld. Het totale project kreeg in 1987 de nationale renovatieprijs. Een herinnering hieraan is te vinden op de hoek Middenlaan/Noorderlaan.

Rijd de Middenlaan uit tot de T-splitsing en sla hier linksaf de Oude Oosterbeekseweg in richting Doorwerth.

## DOORWERTH

Volg vanuit Heveadorp de Oude Oosterbeekseweg, die bij de Italiaanseweg overgaat in de W.A. Scholtenlaan in. Neem de eerste straat naar rechts: de Johanniterweg. Deze wijk stond vroeger bekend als een echte volksbuurt waar de mensen veel gezamenlijke activiteiten ondernamen. Een deel van de huizen hier dateert uit de jaren vijftig en stond op de nominatie om gesloopt te worden. Dankzij stevig protest van de bewoners mochten ruim dertig woningen blijven bestaan. Deze staan verderop in de straat. Hier aan het begin van de straat werd voor nieuwbouw gekozen. Inmiddels is ook een aantal oude huizen ter koop aangeboden. Dit alles maakt dat de wijk een divers karakter heeft gekregen.

Rij de Johanniterweg uit en ga op de kruising met de Bentincklaan naar links. U volgt de Bentincklaan en passeert aan uw linkerhand een rij flatgebouwen met groenstroken uit de jaren zestig. In deze periode van woningnood probeerde iedere gemeente met

## NATIONALE RENOVATIEPRIJS 1987

winnend project

### HEVEADORP

initiatiefnemers	: bewonerscomité Heveadorp	architect	: bouke verhaagen hbo arnhem
opdrachtgever	: centr. woningstichting rankum doorwerth	constructeur	: ing.buro Heijm-de Heer arnhem
planoördinatie en bewonersbegeleiding	: buro ir. michiel akkersdijk arnhem	hid aannemer	: Bouwgroep Gerritsen bv rankum





een beperkt budget zoveel mogelijk woningen neer te zetten.

Ga op het eind van de Bentincklaan naar links de Berkenlaan op. Aan de rechterkant ziet u het project Tussen de Lanen. Hier is vanaf 2005 een compleet nieuwe wijk verrezen op de plaats waar voorheen dertien flatgebouwen uit de jaren '60 stonden. Dankzij de hoog oprijzende bomen heeft de wijk het karakter van een bosdorp, wat nog versterkt wordt door de slingerende wandelpaden en het ontbreken van doorgaande straten. Bovendien zijn ook twee oude grafheuvels zorgvuldig in het ontwerp opgenomen. Er staan ongeveer 250

eengezinswoningen en (senoïren)appartementen zowel koop als huur. Speciale aandacht is besteed aan de waterhuishouding.

Het regenwater wordt opgevangen door wadi's, verzamelplekken voor hemelwater. Ook de mos-sedum daken van de bouwblokken hebben een belangrijke taak in het opvangen van regenwater. Daarnaast zorgt de langzame verdamping van het water ervoor dat de daken van de bouwblokken een sterk isolerende werking hebben.

Ga aan het eind van de Berkenlaan weer rechtsaf de W.A. Scholtenlaan op. Vervolg de W.A. Scholtenlaan, langs het sportcomplex, helemaal tot aan het einde van de weg en ga op de viersprong rechtdoor de Roggekamp op. U fietst nu richting Heelsum.



## HEELSUM

Vanuit Doorwerth volgt u de Roggekamp richting Heelsum. In de verte ziet u al een aantal fabriekspijpen die kenmerkend zijn voor de vroegere industriële nijverheid van dit dorp: de papierfabricage. U gaat met een haakse bocht naar rechts onder de Rijksweg door en komt uit op de Doorwerthsestraat. Hier gaat u linksaf. De Doorwerthsestraat gaat op een driesprong over in de Koninginnelaan. U volgt deze laan onder de snelweg door met een bocht naar links. Bij de eerste weg rechts rijdt u de Kerkweg op en steekt u de Heelsumse Beek over. U volgt de Kerkweg tot het eind en gaat dan naar links de Utrechtseweg op. Sla de eerste weg rechts de Patrimoniumweg in en rijdt deze helemaal uit. Pas in het tweede gedeelte van deze weg, na de kruising met de Bart Crumstraat, komt u bij de oudste bebouwing terecht. Hier bouwde de Woningstichting Patrimonium rond 1920 op de nummers 56 t/m 106 huizen die alleen door protestantse arbeidersgezinnen mochten worden bewoond. De huizen hadden geen elektriciteit. Wel waren de huizen in bescheiden mate versierd met verschillende kleuren steen. Ook hadden zij diepe achtertuinen waardoor het mogelijk was eigen groenten te telen en een geit of varken te houden. Aan de andere kant van de straat werden in de jaren veertig woningen neergezet, maar ook deze hadden geen elektriciteit en moesten het tot in de jaren zestig zonder warm water stellen. In dit gedeelte van de Patrimoniumweg woonden vooral arbeiders die bij de papierfabriek van Van Gelder en Zonen werkten. Hun schaarse loon vulden zij aan met de inkomsten uit een eigen winkeltje, waar zij bijvoorbeeld bier, tabak, snoep of





vis verkochten. Aan het eind van de Patrimoniumweg gaat u linksaf de Doornenkampseweg op en neemt u vervolgens de tweede weg links: de Willem Marisstraat. U bevindt zich nu in het Plan Heidestein, waar zowel nieuwe woningen werden neergezet als oudere woningen werden gerenoveerd, met de bedoeling de buurt tot een mooie eenheid te smeden. De wijk is nu veel opener geworden. Er zijn zowel maisonnettes, eengezinswoningen als seniorenwoningen in de huur- en koopsector te vinden. Van het ministerie voor Volkshuisvesting ontving de gemeente een stimuleringsbijdrage vanwege de voorbeeldfunctie van het hele project. Ga aan het eind naar rechts de Bart Crumstraat op en op de viersprong weer naar rechts de Heidesteinlaan in. Vooral hier is goed te zien hoe de verspringende bebouwing een aardig beeld oplevert.



Op de Doornenkampseweg gaat u naar links en op de viersprong naar rechts de Theophile de Bockweg in. Aan het eind van deze (steile) weg naar beneden gaat u naar links de Van Ingenweg op.

## RENKUM

U heeft inmiddels Heelsum verlaten en bevindt zich in Renkum. Op de T-splitsing gaat u naar links de Meester van Damweg in, waar u op bijvoorbeeld de nummers 20-30 eengezinswoningen uit de jaren vijftig ziet, die met een balkon werden uitgerust. Bij de vierde weg links fietst u de Pastoor Woltersweg in. Hier staan eveneens eengezinswoningen die in de periode van grote woningnood aan het eind van de jaren veertig werden gebouwd.

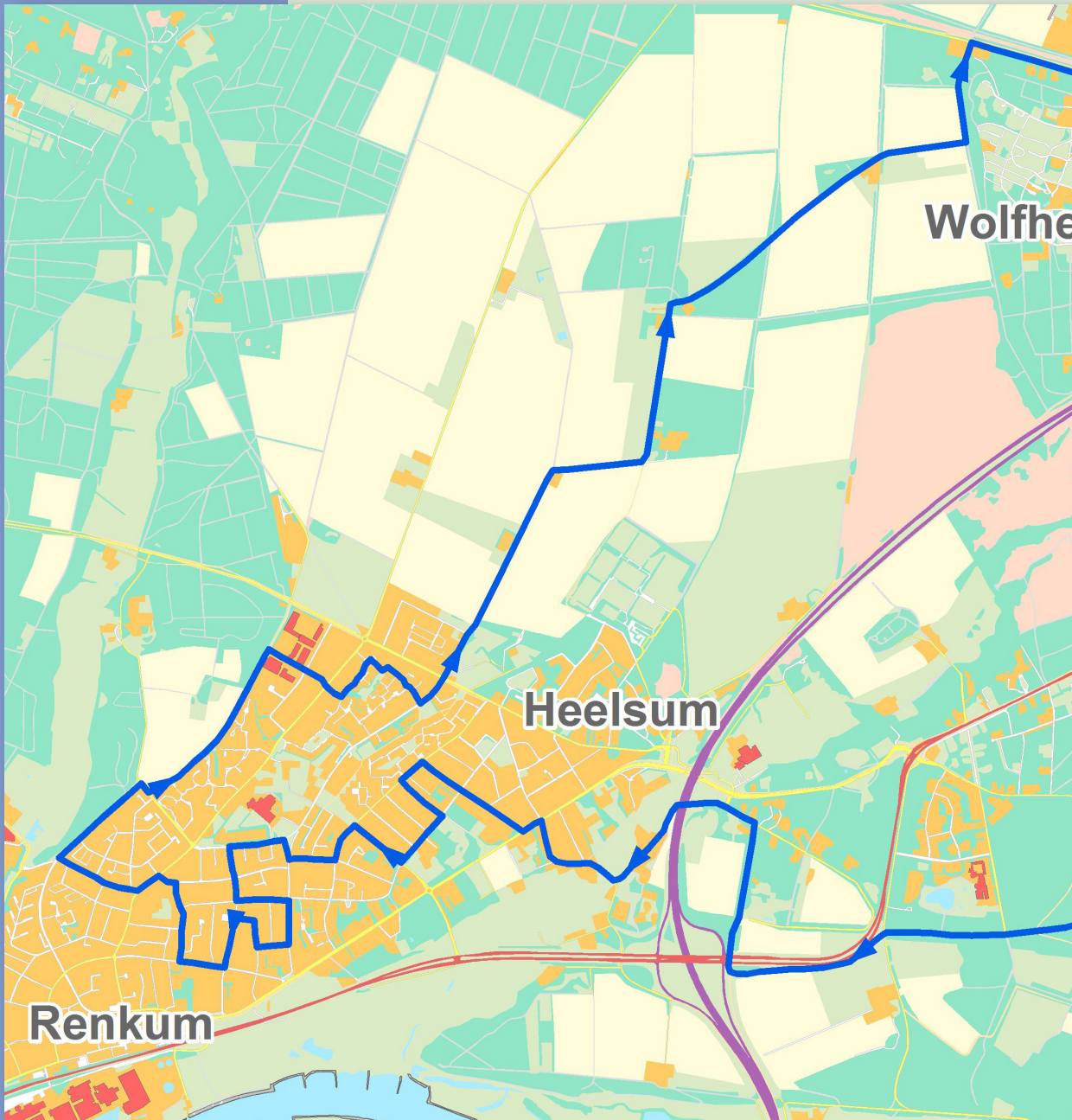


Op de tweede kruising gaat u links de Joan Beukerweg op. U fietst vervolgens naar beneden en u komt weer op de Van Ingenweg uit waar u rechts af gaat. Aan de Van Ingenweg bouwde Centraal Volkswoningbeheer in 1928 aan de rechterkant op de nummers 28-34 een aantal “volkswoningen”. In 1957 volgde op de nummers 16-22 en 16a-22a de bouw van acht eengezinswoningen. Via een poortje kunnen de achtertuinen van deze woningen worden bereikt. Ongeveer op deze plek kunt u in de verte recht vooruit een schoorsteen van een voormalige steenfabriek ontwaren. Net als in Heelsum waren dergelijke steenfabrieken in de 19<sup>de</sup> en begin 20<sup>ste</sup> eeuw veelvuldig te vinden en vormden zij een belangrijke bron van inkomsten voor honderden arbeiders in het dorp.

U slaat de eerste weg rechts in, de Dankmeijerweg en rijdt bij de tweede weg rechts de Maatweg in. Hier werden in 1967 ruim dertig eengezinswoningen door de Centrale Woningstichting gebouwd. Deze stichting werd in de jaren zestig gevormd uit een aantal woningbouworganisaties die voorheen in Renkum, Heelsum, Doorwerth en Oosterbeek actief waren geweest. In de jaren zestig werden de huizen door sommige architecten graag van gekleurde panelen voorzien, waardoor bepaalde straten een kleurrijk geheel vormen.

Aan het eind van de Maatweg gaat u naar links de Van Gelderstraat in en vervolgens op de viersprong naar rechts de Groeneweg op. U neemt dan de tweede weg rechts: de Dr. Haverkorn van Rijsewijkweg en rijdt deze helemaal uit. De straat is vernoemd





Wolfheer

Heelsum

Renkum





naar de bekende huisarts K.Th. Haverkorn van Rijsewijk, die samen met enkele andere notabelen in 1911 de “Vereniging Volkshuisvesting” in Renkum oprichtte. Deze vereniging stelde zich ten doel om de woonomstandigheden van de fabrieksarbeiders te verbeteren en bouwde aan de Reijmerweg en de Hogenkampseweg rond 1920 eenvoudige, maar goede huizen met een lage huurprijs. Haverkorn werd ook de eerste voorzitter van Centraal Volkswoningbeheer, een organisatie die in 1925 werd opgericht, met als taak het beheer te voeren over alle volkswoningen van de gemeente. Aan de dr. Haverkorn van Rijsewijkweg (en in de directe omgeving van deze straat) staan op ruime kavels tientallen bescheiden twee-onder-een-kappers die uit het eind van de jaren veertig dateren. Soortgelijke woningen zijn eveneens in Heelsum aan de Patrimoniumweg neergezet. De indeling was als volgt: Beneden: grote woonkamer, keuken met Bruynzeelinrichting, kelder, schuurtje met aangebouwd kolenhok en closet met waterspoeling. Boven: een grote, een middelgrote en een kleine slaapkamer, overloop met douchecel, waarin koud water en aansluitmogelijkheid voor warm water. De woningen waren elk voorzien van 9 lichtpunten en 6 stopcontacten. De huurprijs bedroeg f 5,85 per week

en werd opgehaald door bijvoorbeeld de schilder of de timmerman die de woningstichting voor het onderhoudswerk in dienst had. Op de T-splitsing gaat u naar links: de Reijmerweg op. Aan deze weg werden door de katholieke stichting St. Joseph rond 1920 arbeiderwoningen gebouwd. Ga op het kruispunt naar links de

Bellevue op en kies vervolgens op de driesprong de middelste straat: de Waterweg. Aan het begin van de Waterweg ziet u aan weerszijden op de gevel de vermelding Woningstichting Patrimonium. Deze stichting werd in 1919 opgericht en was gelieerd aan het protestantse Nederlandsch Werklieden Verbond 'Patrimonium'.

De organisatie had als doel "hygiënisch ingerichte woningen, die voldoen aan de behoeften van een in bescheiden financiële omstandigheden verkerend gezin, te stichten" om op die manier "personen uit de arbeidende klasse of aan daarmee gelijk te stellen personen" te huisvesten. Net als in Heelsum aan de Patrimoniumweg kwamen ook aan de Waterweg alleen protestantse arbeidersgezinnen voor een huurhuis in aanmerking. In deze periode was immers de hele maatschappij "verzuild": vrijwel iedere burger in Nederland behoorde tot een groepering die óf rooms-katholiek, óf protestants-christelijk, of socialistisch óf liberaal was. Onderling contact ging men bij voorkeur uit de weg.

Op de driesprong gaat u naar rechts de Schaapsdrift op. Aan het eind houdt u rechts aan en steekt u de Nieuwe Keijenbergseweg over en vervolgt via het fietspad de Schaapsdrift bijna helemaal tot aan het eind. Op een industrieterrein gaat u naar rechts de Energieweg op. U steekt de Hogenkampseweg over (iets naar rechts) en gaat de eerste weg links in, de Berkendreef. U bent nu in een typisch jaren zeventig-begin jaren tachtig woonwijkje, waar niet alleen de woning zelf, maar ook de directe omgeving bij de bouwplannen werd betrokken. De ontwerpen van de huizen werden gespeeld, de straten werden van bochten





voorzien of liepen dood en groenvoorzieningen kregen aandacht. In die periode ging ook een voorliefde uit naar het gebruik van oude treinbielzen, maar veel van deze bielzen zijn inmiddels opgeruimd. Met parkeervoorzieningen werd al rekening gehouden. De huren werden in die tijd niet langer meer aan de deur opgehaald, maar per giro overgemaakt.

De Berkendreef gaat rechts over in de Esdoorndreef, die u uitrijdt tot u de Bram Streeflandweg kruist. Hier slaat u linksaf. U steekt vervolgens de Bennekomseweg over en rijdt rechtdoor de Klein Amerikaweg op. Met aan weerszijden golfvelden, weilanden en bosterreinen fietst u richting Wolfheze.

## WOLFHEZE

Met Heelsum in de rug fietst u over de Klein Amerikaweg via het pad de Renkumse Heide en de Boshoeve tot u uitkomt op de Parallelweg in Wolfheze langs het spoor. Ga aan het eind voor het station langs naar links. U steekt de spoorwegovergang over en neemt dan gelijk de eerste weg links: de Van Mesdagweg. Wolfheze is een klein dorp dat met de vestiging van een psychiatrische inrichting in 1906

vooral aan medisch personeel onderdak bood. Pas in de jaren vijftig werden de eerste woningwetwoningen gebouwd, zoals hier aan de Van Mesdagweg. Ook voor senioren werden hier woningen neergezet. Volg deze straat tot u aan het eind uitkomt op de Duitsekampweg en ga hier naar rechts. Neem op de T-splitsing de

weg naar rechts: de Wolfhezerweg en steek weer het spoor over. Na de kruising met de Parallelweg komt er een driesprong; neem hier de middelste weg: de Heelsumseweg. Ga de derde weg links in, de Balijeweg en ga gelijk weer links de Macharislaan in. Zowel aan deze laan als aan de eerstvolgende weg rechts, de Burchtlaan, staan links sociale huurwoningen die in de periode van wederopbouw in sneltreinvaart werden neergezet om tegemoet te komen aan de grote woningnood. U fietst na de Burchtlaan rechts de Johan Stratuslaan in en gaat aan het eind linksaf weer de Balijeweg op. U steekt de Wolfhezerweg over en neemt daar waar de Balijeweg naar links buigt het fietspad rechtdoor. Volg dit fietspad totdat u op het Driegemeentenpad uitkomt dat evenwijdig aan het spoor loopt. Sla hier rechtsaf en volg het Driegemeentenpad richting Oosterbeek.



## OOSTERBEEK

Vanuit Wolfheze rijdt u met het spoor aan uw linkerhand en de Wolfhezer bossen aan uw rechterhand het fietspad over totdat dit over gaat in de Bilderberglaan. Hier gaat u naar links. Vlak vóór de bebouwde kom van Oosterbeek gaat u rechts de Valkenburglaan in. U neemt de eerste weg links, Graaf van Rechterenweg en gelijk weer de eerste weg rechts, de Beelaertslaan. U neemt de vierde weg links de Ommershoflaan. Aan het begin van deze weg ziet u aan uw rechterhand de huizen





aan de Jan van Riebeeckweg. Deze huizen zijn in 1957 gebouwd volgens een aparte stedenbouwkundige verkaveling. De woningen hebben een woonkamer die zich over de hele breedte van het huis uitstrekt en op het zuiden gelegen is. Ook de uitbouwen met schuurtjes en portaal met bergzoldertje zijn kenmerkend. De woningen waren bedoeld voor gezinnen met vijf tot zeven kinderen. Tussen de huizen in liggen gemeenschappelijke tuinen.

U volgt de Ommershoflaan die overgaat in de Cronjéweg. Bij het kruispunt met de Stationsweg rijdt u rechtdoor de Dennenkampweg in. U fietst de tweede weg rechts de Wouter Klaassenlaan in. Aan weers-zijden staan tientallen eengezinswoningen die in 1953 door de gemeente



werden gebouwd. Alle huizen hebben zowel aan de voor- als aan de achterkant tuinen en eveneens een balkon. In deze periode van grote woningnood werden de woningen alleen toegewezen aan gezinnen met meerdere kinderen. U volgt de Wouter Klaassenlaan met de bocht mee naar links en dan op de T-splitsing naar rechts. U komt uit op de Münninghofflaan. Na 50 meter gaat u in de bocht van de weg linksaf in de Oude Kloostertuin. Voorheen stond hier het klooster van de Zusters van Liefde; deze zusters waren in de 20<sup>ste</sup> eeuw vooral in het onderwijs en de gezondheidszorg actief. Nu zijn er door woningbouwvereniging Vivare seniorenwoningen gebouwd. De Oude Kloostertuin

zelf loopt dood; u wandelt met de fiets aan de hand even rechtdoor over het wandelpad en komt uit op een viersprong waar u rechtsaf de Dennenkampweg in gaat. De eerste weg links



brengt u op de Van Deventerweg. Aan het begin van de straat staan aan weerszijden de woningen die in 1913 door de A.C. van Deventerstichting werden gebouwd. Deze stichting bestond net zoals de Renkumse "Vereeniging Volkshuisvesting" uit goeude burgers die zich ernstig zorgen maakten over de slechte huisvesting van arbeidersgezinnen. De Van Deventerstichting bouwde in Oosterbeek in totaal 88 woningen. Daartoe behoorden ook de huizen aan de Van Deventerweg (nummers 2 t/m 23) die te herkennen zijn aan een kleine vierkante versiering in de gevel. Verderop in de straat staan eveneens huizen die daar in het kader van de sociale woningbouw werden neergezet en nu beheerd worden door Vivare. Deze huizen zijn in de jaren negentig grondig gerenoveerd. Aan het eind van de straat gaat u rechtsaf de Parallelweg op en vervolgens weer rechts de Lebretweg in. Tussen de Schoolweg en de Badhuisstraat staat aan de linkerkant Zalencentrum Lebret, voorheen het Volkshuis, waar in de jaren tien en twintig allerlei activiteiten werden gehouden om de arbeidende klasse te ontwikkelen. U gaat na het Volkshuis de Badhuisstraat in. Gelijk rechts, tegen het Volkshuis aan, stond het badhuis waar tussen 1920 en eind jaren zestig veel Oosterbeekers van de gelegenheid gebruik maakten wekelijks te douchen of te baden. Aan het einde gaat u rechts en gelijk weer links de Hilhorstweg op. In deze buurt werden in de jaren twintig door Centraal Volkswoningbeheer





veel woningen gebouwd voor mensen met een laag inkomen. Het metselwerk boven de ramen en op de hoekpunten, de afdakjes boven de voordeuren en de doorgang in het midden laten zien dat men de huizen een aardig uiterlijk wilde meegeven. Niet altijd echter waren deze huizen degelijk gebouwd. Toen de woningen in 1935 met gas van wandluizen gezuiverd moesten worden, dacht men dat dit niet zou helpen omdat “de zeer slecht sluitende kappen het onmogelijk maken het gas in de woningen te houden”.

Op de Hilhorstweg neemt u de derde weg rechts en fietst u de Reuvenweg in. Aan de linkerhand staan weer een aantal huizen die de Van Deventerstichting in 1916 liet bouwen; aan de rechterkant dateren de huizen uit 1929. Hier is goed te zien dat in de tussenliggende periode andere eisen aan woningbouw werden gesteld: ruimer en met meer licht. Op de Reuvenweg neemt u de eerste straat rechts de Stephanieweg; gelijk aan de rechterkant staat een aardig blokje van zes woningen die ook door de Van Deventerstichting werden gebouwd. De huurprijs van deze woningen lag in 1927 op f 5,00 per week.

Op de T-splitsing gaat u rechtsaf de Noorderweg in. Vervolgens gaat u links de Backerstraat in. Veel van de eengezinswoningen die hier staan dateren uit de jaren twintig. Het “bovendorp” zoals dit ten noorden van de Utrechtseweg gelegen deel van Oosterbeek in de wandelgangen heet, ontwikkelde zich in de eerste helft van de 20<sup>ste</sup> eeuw tot een arbeiderswijk.

Uitzondering hierop vormde het Zaaierplein, dat u aan het einde van de Backerstraat tegenkomt. Aan het Zaaierplein werden in 1920 ruim dertig middenstandswoningen gebouwd, terwijl ook een ULO-school op deze plaats werd neergezet. U fietst rechts met het plein mee en houdt links aan. Het Zaaierplein gaat hier over in de Lebretweg. Aan uw linkerhand ziet u op de nummers 27-15 huizen die door de fabrikant Pelt werden gebouwd. Pelt was directeur van de LOV (Labor Omnia Vincit=Arbeid Overwint Alles), een fabriek die zeer bijzondere houten meubelen en betimmeringen maakte. Voor zijn arbeiders zorgde hij uitstekend. Hij liet voor hen onder meer aan de Lebretweg “doelmatig ingerichte werkmanshuisjes” bouwen, die “zonnige harten en een vriendelijke geest” aan de bewoners zouden brengen!

U rijdt de Lebretstraat uit en gaat bij de oversteekplaats met stoplichten op de Utrechtseweg naar links het fietspad op. U gaat vervolgens rechts, de Wilhelminastraat in en u steekt bij de Remonstrantse kerk de Jacobaweg over. Aan uw linkerhand ziet u het Brendel Plantsoen. Hier zijn in 1980 enkele seniorenwoningen gebouwd. U steekt de Ireneweg over en gaat op de T-splitsing naar links de Emmastraat op en weer naar rechts de Margrietstraat in. Aan uw rechterhand staan flatgebouwen die in de jaren zestig in heel het land werden neergezet om de hoge woningnood van die tijd op te lossen. De financiële middelen lieten weinig variatie toe. Aan het eind van de Margrietstraat steekt u de drempel over naar Nieuwland.





U houdt bij het hofje rechts aan en na twee bochten, rond een aantal seniorenwoningen, gaat u aan het eind een onverhard pad op, de Nieuwlandweg. Aan het eind gaat u op de Vogelweg rechtaf en gelijk rechts de Jhr. Nedermeijer van Rosenthalweg op. Aan uw linkerhand op de nummers 62 t/m 76 ziet u de eerste woningen die door de Van Deventerstichting werden gebouwd. In de nok van de huizen is te lezen uit welk jaar ze dateren: 1910. In tegenstelling tot nog veel huizen uit die tijd, hebben deze geen bedsteden of alkoven meer. De huurprijs bedroeg f 2,50 per week, nog een behoorlijk bedrag bij een arbeidersweekloon van circa f 10. In het huurcontract werd opgenomen dat de huur kon worden opgezegd, wanneer “een der bewoners zich niet behoorlijk gedraagt of wanneer een der bewoners lijdt aan een ziekte die groot bezwaar voor de burens oplevert”.

U rijdt de Jhr. Nedermeijer van Rosenthalweg die overgaat in de Benedendorpsweg af. Vervolgens fietst u deze weg die langs de uiterwaarden loopt naar beneden. Deze weg voert langs de Oude Kerk, het oudste in gebruik zijnde kerkje van Nederland. U rijdt de weg helemaal uit tot aan een kruispunt. Hier gaat u linksaf de Veerweg in. Ga met de bocht mee naar rechts en volg de Veerweg totdat u Heveadorp bereikt. Hier gaat u de eerste weg rechts de Dunolaan in.